

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Tos/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621010067
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7621010067.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Baňackého, PhD., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 02. októbra 2023 v trestnej veci proti odsúdenému ml. A. B. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zák. a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T/11/2021 zo dňa 02.08.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušuje napadnuté uznesenie a okresnému súdu ukladá, aby vo veci znovu konal rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves sp. zn. 1T/11/2021 zo dňa 02. augusta 2023 podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že odsúdený ml. A. B. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T/11/2021 – 327 zo dňa 22.9.2021 neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov vykoná.

Podľa § 117 ods. 5 Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody sa odsúdený ml. A. B. zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť odsúdený ml. A. B. na verejnom zasadnutí a túto sťažnosť odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorej uviedol nasledovné.

Navrhuje, aby nadriadený súd v zmysle ust. §194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a uložil súdu I. stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Napadnutým uznesením súd I. stupňa vyslovil, že sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T/11/2021 zo dňa 22.09.2021 neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov vykoná, pričom ho na účely výkonu trestu zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Sťažnosťou napadnuté uznesenie považuje za nesprávne a predčasné, v dôsledku čoho je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné a nezákonné. Z uvedeného dôvodu sa preto využitím svojej zákonnej možnosti domáha podaním sťažnosti prieskumu predmetného uznesenia sťažnostným súdom.

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie vyvodil zo skutočnosti, že bol v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia vyplývajúceho z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1 T/11/2021 zo dňa 22.09.2021, odsúdený za spáchanie iného trestného činu, a to konkrétne trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/26/2023 zo dňa 14.04.2023, právoplatným dňa 28.04.2023, za skutok právne kvalifikovaný ako prečin porušovania domovej slobody podľa §194 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý mi bol uložený trest povinnej práce vo výmere 50 hodín.

Z odôvodnenia sťažnosti napadnutého uznesenia nie je možné zistiť, či súd I. stupňa vôbec skúmal otázku vykonania trestu povinnej práce uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/26/2023 zo dňa 14.04.2023.

Súd I. stupňa si s najväčšou pravdepodobnosťou spis označenej trestnej veci k rozhodovaniu nepripojil a nepreskúmal, v dôsledku čoho nemohol ani spoľahlivo zistiť, či ku dňu vykonania verejného zasadnutia došlo, resp. nedošlo k vykonaniu uloženého trestu povinnej práce.

Pokiaľ by totiž už bol uložený trest povinnej práce ku dňu rozhodovania súdu o otázke osvedčenia sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, musel by súd I. inštancie konštatovať, že vykonaním uloženého trestu povinnej práce došlo k zahladeniu predmetného odsúdenia, v dôsledku čoho by bolo nutné na jeho osobu nazerať ako keby za predmetný skutok nebol odsúdený. Pri rešpektovaní fikcie neodsúdenia by musel súd predmetné odsúdenie v skúšobnej dobe považovať za neexistujúce.

Tým, že súd I. inštancie vyššie uvedené skutočnosti nepreveril, resp. z odôvodnenia napadnutého uznesenia žiadny taký záver nevyplýva, je preto sťažnosťou napadnuté uznesenie predčasné a nepreskúmateľné, čo bez ďalšieho zakladá jeho nezákonnosť a z toho vyplývajúcu potrebu zrušenia predmetného uznesenia.

V tomto smere sa súd I. stupňa v žiadnom prípade nemohol uspokojiť s jeho konštatovaním, že odsúdený uložený trest pravdepodobne ešte nevykonával.

Je tiež potrebné poukázať na skutočnosť, že súd I. stupňa na jednej strane poukazuje na jeho odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/26/2023 zo dňa 14.04.2023, na druhej strane je potrebné poukázať, že táto skutočnosť nevyplýva ani z odpisu registra trestov, ani z evidencie Generálnej prokuratúry SR, ktoré si súd k rozhodovaniu nepochybne zabezpečil v aktuálnom znení. V neposlednom rade zo správy 00 PZ Gelnica vyplynulo, že sa počas skúšobnej doby od 23.09.2021 do 23.09.2022 voči nemu nevedelo žiadne trestné konanie.

Záveru súdu I. stupňa prezentované v odôvodnení napadnutého uznesenia sú teda aj v tomto smere nepreskúmateľné a zmätočné, pričom vyvolávajú odôvodnené pochybnosti o ich úplnosti a pravdivosti.

Opakovane namieta aj obsah správy obce Žakarovce, ktorá vykresľuje jeho správanie ako problémové, pričom sa má na verejnosti správať drzo a vulgárne. Tento záver znovu ostal iba v rovine tvrdenej a nepreukázanej, pričom ho vyvracia jednak fakt, že obec vo vzťahu k jeho osobe neeviduje spáchanie priestupku, rovnako tak zo správy obce nevyplývalo, aby jeho správanie bolo prejednávané komisiou na ochranu verejného poriadku.

Záveru súdu I. inštancie teda vníma ako nepresvedčivé, pričom má za to, že bolo žiadúce vo veci pre spravodlivé rozhodnutie vykonať podrobnejšie dokazovanie, aby bolo možné spoľahlivo zistiť, či viedol v skúšobnej dobe riadny život, resp. či prípadné porušenia zákona boli takého charakteru, aby bolo nevyhnutné ich vyhodnotiť ako nevedenie riadneho života v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

V tomto smere bolo nepochybne na mieste, aby súd I. stupňa vzal zreteľ na jeho osobu a tiež na tú skutočnosť, že trest odňatia slobody je veľmi často spojený s tzv. „prizonizáciou“, teda negatívnym vplyvom väzenského prostredia na odsúdených a na ich bezprostrednú budúcnosť po prepustení z výkonu trestu. Negatívne ovplyvnenie je zjavné nielen u odsúdených s dlhodobým trestom, ale aj v prípade krátkodobých trestov.

Pobyt vo väzení je totiž vo väčšine prípadov spojený so stratou zodpovednosti odsúdeného za seba samého, za svoje chápanie a za svoju budúcnosť. Odsúdený po prepustení z väzenia v určitej miere stráca schopnosť žiť na slobode bežným spôsobom života, stráca potrebné sociálne zručnosti a návyky, čo môže viesť k tzv. syndrómu „otáčavých dverí“, podľa ktorého prepustený nie je schopný života v normálnej spoločnosti nezaťaženej kriminálnou minulosťou. V mnohých prípadoch preto začne vyhľadávať taký typ prostredia, ktorý pozná a vie sa v ňom pohybovať, teda niektorú kriminálnu subkultúru. Tým sa pravdepodobnosť ním páchanej pokračovacej trestnej činnosti zvyšuje.

Z uvedeného dôvodu je toho názoru, že súd by mal otázku osvedčenia sa v skúšobnej dobe posudzovať a vykladať extenzívne v súlade s celospoločenským zámerom a preferenciou postihovať páchatel'ov najmä alternatívnymi trestami a tým zabrániť ich kontaktu s výkonom trestu odňatia slobody a všetkými negatívnymi dôsledkami s tým spojenými.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje svoju sťažnosť za plne dôvodnú a žiada, aby o nej bolo rozhodnuté v zmysle jej petitu.

Na podklade takto podanej sťažnosti krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil nasledovné.

Krajský súd z obsahu spisu, priebehu verejného zasadnutia a odôvodnenia napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd záver o neosvedčení sa odsúdeného založil na tom, že podmiennečne odsúdený v skúšobnej dobe spáchal prečin a bol mu za to uložený trest povinnej práce vo výmere 80 hodín, a preto mal okresný súd za to, že podmiennečne odložený trest odňatia slobody nesplnil svoj účel a cieľ, keďže ten v priebehu skúšobnej doby nevedol riadny život a svojím protiprávnym konaním zadal dôvod na rozhodnutie o jeho neosvedčení sa.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí vyplýva, že okresný súd vykonal dokazovanie ohľadom odsúdenia v skúšobnej dobe trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/26/2023 zo dňa 14.04.2023 bez toho, aby mal pripojený spis a vysporiadal sa s výkonom trestu povinnej práce, ktorý bol uložený odsúdenému vo výmere 80 hodín.

Pripojením spisu a skúmaním, či bol vykonaný trest povinnej práce, je potrebné zaoberať sa aj ustanoveniami o zahľadení trestu jeho vykonaním uvedeným v § 92 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na ust. § 32 písm. c/ Tr. zák.

Vzhľadom k tomu, že o neosvedčení sa odsúdeného bolo rozhodnuté ako o mladistvom, okresný súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, ktorá vyplýva z obsahu zápisnice a výpovede mladistvého odsúdeného, že tento navštevuje SOU v Prakovciach. V septembri mal nastúpiť do 2. ročníka a učí sa za stolára.

V ďalšom konaní bude potrebné pripojiť spis, kým bol odsúdenému uložený trest povinnej práce a vyžiadať si správu z SOU Prakovce o priebehu štúdia odsúdeného ml. A. B..

Krajský súd poukazuje aj na ustanovenie § 180 Tr. por., § 163 ods. 2 Tr. por. z ktorých vyplýva, že odsúdený musí byť označený svojím menom, priezviskom, dátumom a miestom narodenia a bydliska, prípadne inými údajmi potrebnými na to, aby nemohol byť zamenený s inou osobou. Tieto údaje musia byť uvedené vo výroku rozsudku – uznesenia, čo v napadnutom uznesení nie je uvedené.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.